

L I E P U V I Ų Ž I N Y N A S.

Detmoldas, 1945 m. gruodžio mėn. 10 d.

Nr. 17

PAŽIŪROS Į DARBA.

Darbas žmogaus gyvenime vaidina milžinišką vaidmenį. Pasaulinio mąsto ekonomistai savo metu yra konstatavę, kad pagrindiniai ekonominio gyvenimo elementai yra žemė, darbas ir kapitalas. Šių trijų elementų eilėje darbas naujaisiais laikais įgyja vis didesnę svarbą. Žemė ir kapitalas yra statiniai elementai, tuo tarpu darbas - dinaminis. Jis yra žmonijos kultūros ir civilizacijos variklis, o tuo pačiu vienas iš pagrindinių dvasinės ir medžiaginės žmogaus gerovės šaltinių.

Bet ne tik medžiagine prasme darbas vertintinas kaip svarbus veiksnys. Darbo reikšmė žmogaus būdo formavimui taip pat yra labai didelė. Ir metalinis įrankis nevertojamas rūdija. Žmogus be darbo irgi "rūdija". Jis ne tik nedaro pažangos, netobulėja, bet priešingai - nusloja teigiamą savo ypatybę. Jis regresuoja tiek fizine, tiek dvasine prasme. Fizinė nedirbančio žmogaus potenciali silpnėja, o jo dvasinė struktūra linksta į nihilizmą, apatiją. Pradedama stipriau reikštis negatyviniams žmogaus polinkiams ir pomėgiams. Jo lygis smunka. Jei tokie reiškiniai įgyja masinę formą, tauta žengia į dvasinę ir fizinę nykimą. Tai ypatinai pavojinga mažyosioms tautoms.

Nūdienės mūsų gyvenimo sąlygos yra itin palakios įvairios rūšies negerovių sėklai. Paigi - ir nesveikai pažiūrai į darbą. Daugelis mūsų tautiečių, kad ir nedirbdami, turi bent minimalines egzistencijos sąlygas. Bet darbingam žmogui gauti pastogą, maistą ir aprangą be darbo ir netgi be atlyginimo už tai - yra netaisyklė, o išimtis. Piesa, daugeliu atvejų mūsų pastogė yra skurdė, maistas nevisur ir nevisada patenkinamas, o drabužiai ir avalynė - dažno mūsų tautiečio svajonių objektas. Bet, iš kitos pusės, mes, atsidūrę pavojingoje pasaulinės reikšmės interesų susikryžiavimo orbitoje, su savo reikalavimais turime būti santurūs ir išmintingi. Juo labiau, kad ir karą laimėjusios tautos dar ir šiandieną gyvena suveržusios diržus, nors daug ir sunkiai dirba. Carito - labdarybės titulu galima prašyti, o ne reikalauti. Bet jei mums teikiamos gėrybės bus ne labdarybės pobūdžio, tai tuo atveju už jas ateityje turėsime atlyginti savo tautos skatikus, savo darbu ir praktiku. Tačiau ir vienu ir kitu atveju mes turime būti dėkingi savo globėjams ir remėjams. Gerai pagalvokime, ar eventualiai negalėtų būti šiuo reikalu ir kitoks sprendimas? Esame tikri, kad dažnam šia proga ateitį galvą mintis palyginti dabartinę mūsų būtiną su buitimi nelaimingų mūsų tautiečių, nublokštų į priešingą pusę. Ar begali būti du atsakymai, jei likimas lemtų vieną iš jų pasirinkti? Niekada ir niekur nepamirškime, kam mes už tai turime būti dėkingi.

Bet dar daugiau. Nesitenkinkime vien platoniška padėka ir neapsiribokime tik gerais norais. Būkime realūs ir sugebėkime savo padėkos jausmus paversti pozityviu darbu. Prisipažinkime, kad toli gražu nevisada einame tuo keliu, kuriuo derėtų eiti. Dažnoje mūsų kolonijoje yra buvę atsitikimų, kad mūsų globėjai ir maitintojai, šaukdamiesi mūsų talkos, gaudavo nepakenkamai, o kartais ir visai nesulaukdavo talkininkų. Ir todėl, kad jų nebūtų galėję būti,

o tik dėl to, kad mes pasiduodavome siauro egoizmo nuotaikai. Mes nenorėdavome pažvelgti už savo asmeninių interesų ribų ir nesiryždavome priversti save patarnauti bendram interesui. Mes dažnai nenorėdavome atsisinti, kad tuo būdu mes kenkiame geram savo tautos vardui ir mažiname savo aktyvius tarptautinės opinijos rinkoje. Tuo būdu lengva širdimi neatsakingi žmonės griovė tai, ką kūrė, geros valios mūsų tautiečiai. Mūsų laimė, kad tokių nesusipratusių nedaug tėra mūsų eilėse. Bet būtų bendram reikalui naudingiau, jei jų skaičius dar sumažėtų, o neigiamoji jų įtaka į kitus visiškai išnyktų. Ligūstos pažiūros ir gyvenimą apskritai, o taip pat ir į darbą neturi rasti mūsų tarpe vietos. Niekam neturi būti leista provokuoti mūsų tautos išminties moralo: "Kas nedirba, mielas vaike, tam ir duonos duot nereikia." Ši sena išminties formulė gerai nusako lietuvių tautos pažiūrą į duonos ir darbo santykį. Būdami išplėsti iš gimtosios žemės sodybų, nieku būdu neturime leisti aplinkybėms išplėsti iš tautinio mūsų charakterio vertinguosius jo bruožus. Jei mielai talkininkaudavome giminei, kaimynui, pažįstamam, o net ir prašalaičiui tėvynėje, neklausdami už tai atlyginimo ir gramais nesverdami jų atpildo, juo labiau nenukrypėme nuo tos tradicijos svecur tarpusavio santykiuose ir juo labiau santykiuose su savo vakarų globėjais ir rėmėjais. Padėkime, jei jie į mus kreipiasi, tiems, kurie mums teikia teisingą apsaugą ir kurie mums padeda egzistencijos gėrybėmis. Įsidėmėkime, kad ir didžiausios mūsų pastangos nebus perdidelės, siekiant už gerą geru atseikėti. Jei šiandieną negalime būti naudingi kuo kitu - talkininkaukime savo darbui, kai atsiranda progų.

Čiačiau ne tik tatai turi mus skatinti dirbti. Čia, ištrėmime, mes gyvename ne tiek dabarčiai, kiek ateičiai. Jai turime rintis ir rūpestingai ruoštis. Ateitis iš mūsų pareikalaus labai daug. Todėl turime stengtis išlaikyti sveikas darbo tradicijas, ugdyti darbo meilę, gilinti darbo patyrimą, tobulintis savo profesijoje, mokytis naujų darbo metodų ir kt. Visa tai įmanoma tik per darbą. Ir visa tai būtina, nes išnaikintoje tėvynėje mūsų nelaukia poilsio dienos. Ištižą ir išgverę neturime teisės peržengti savo gimtines slenksčio. Lietuvai daugiau negu bet kada anksčiau bus reikalingi tvirti raumenys, šviesūs protai ir grynos sąžinės.

ŠVIETIMO TVARKYMO REIKALAI.

Švietimo reikalai mūsų tautai tokie svarbūs ir užima tokia žymią vietą mūsų tremtinių gyvenime, kad visas dėmesys ir energija turi būti nukreipta į tinkamą reikalų tvarkymą. Turime dirbti vieningai, planingai susiklausydami. Mokykloms svarbu turėti tinkami mokytojai, programos, bent pakenčiamos materialinės sąlygos, vadovėliai, mokslo priemonių ir kitų reikmenų. Lietuvių S-gos Valdžia turi žinoti mokyklų reikalus, kokios yra sąlygos vietose ir kaip padėti, kad tos sąlygos gerėtų.

Lietuvių S-ga yra sukūrusi švietimo reikalams tvarkyti eilę organų. Nuo jų tikslingo veikimo žymia dalimi priklauso ir švietimo reikalų išsprendimas.

Skyrių ir Apygėrė valdybos sudaro švietimo komisijas. Švietimo komisijos rūpinasi visais mokyklų steigimo ir laikymo reikalais. Esant vietose reikalui, tėvams pageidaujant, steigiami vaikų darželiai, prad. mokyklos, gimnazijos, liaudies universitetai, įvairūs kursai suaugusiems.

Nė viena stovykla ar šiaip lietuvių kolonija negali laukti, kad kas "iš aukščiau" atvyks įsteigti jiems mokyklą, gimnaziją, ar kuriuos kursus. Vietiniai S-gos skyriai parūpina toms įstaigoms butus, baldus, ir kitų darbui reikalingų reikmenų. Tai yra skyrių valdybų teisė ir pareiga.

Apygardų valdybos taip pat turi sudariusios apygardines švietimo komisijas. Apygardoje yra ir didesnių ir mažesnių skyrių. Didesnieji skyriai lengviau pajėgia savo švietimo įsteigas išlaikyti, bet mažesnės kolonijos sunkiau verčiasi. Apygardų valdybos čia turi padėti silpnesniesiems skyriams. Švietimo našta turi gulti vienodai visiems tautiečiams, nes tai yra visų reikalas. Skyrių suvažiavimase apygardų valdybos ši reikalą turi kelti ir svarstyti.

Ypačingai svarbus reikalas - tai gimnazijų ir moksleivių bendrabučių organizavimas. Mūsų gimnazijos geriausia laikosė didesnėse stovyklose; joms ten nesruksta mokinių, yra kvalifikuotų mokytojų. Blogiau šis reikalas tenkinamas ten, kur lietuviai gyvena mažomis bendruomenėmis. Tėvams nusikelti į didžiąsias stovyklas nevieš suomet pasiseka; šiuo metu dažniausia stovyklos uždarytos, naujų gyventojų nebeprima. Denka bent savo vaikus ten apgyvendinti, kad galėtų gimnaziją lankyti. Tuo būdu moksleivių bendrabučių organizavimas pasidaro tiek pat svarbus, kaip ir pačios gimnazijos. Atitinkamos švietimo komisijos turi ypačingai pasirūpinti, kad tokie bendrabučiai būtų suorganizuoti ir kad nė vienam moksleiviui nebūtų atsakyta. Apygardų švietimo komisijos turi palaikyti nuolatini ryšį su Lietuvos S-gos Valdyba.

Lietuvių S-gos Valdybai kompetentingų organų yra pavesta tvarkyti ir prižiūrėti visas lietuvių švietimo darbas. Tuos reikalus Liet. S-gos Valdyba tvarko Lietuvoje veikusiais įstatymais ir programomis. Tai daroma dėl to, kad mūsų moksleiviai turi tęsti pradėtą mokslą Lietuvoje ir tautai tam darbui tinkamą pagrindą. Mūsų gimnazijų programos buvo visai geros, ir jas išėję išėjo abiturantai galėjo įstoti tikraisiais studentais į aukštesias mokyklas ne tik Lietuvoje, bet ir kituose kraštuose. Šitas reikalas mums šiuo metu labiausia rūpi. Lietuvių S-gos Valdyba išleistose švietimo nuostatuose pažymi, kad mūsų tretinių gimnazijų ir kitų mokyklų mokiniai įgyja tokias teises, kokias turėjo valstybinių mokyklų mokiniai Lietuvoje. Gimnazijoms jau išsiuntinėtos 1939 m. Lietuvos gimnazijų programos, pradžios mokyklos taip pat vadovaujasi senomis Lietuvos valstybės mokyklų programomis. Žinoma, gyvenimo aplinkyboms keičiantis, teks ir švietimo reikalams leisti nauji patvarkymai ir taisyklės.

Lietuvių S-gos Valdybai priklauso pedagoginė visų mokyklų priežiūra. Tam reikalui skiriami švietimo įgaliotiniai. Švietimo reikalams tvarkyti Lietuvių S-gos Valdyba turi savo švietimo skyrių. Jame registruojamos visos mokyklos, vaikų darželiai, įvairūs kursai, gimnazijos.

Lietuvių S-gos skyrių valdybos pristato kandidatus skirti pradžios mokyklų dėdėjais, vaikų darželio vedėjomis ir auklėtojomis, gimnazijų direktoriais ir įvairių kursų vedėjais. Gimnazijų direktoriai parenka gimnazijoms mokytojus ir taip pat pristato Lietuvos S-gos Valdybai. Pastarųjų mokytojų, vedami tarnybos lapai. Organizuoja ma visų lietuvių mokytojų kartoteka. Mokytojų darbas turi būti laikomas viešąja tautos tarnyba ir jis turi būti pažymimas atitinkamuose dokumentuose.

Tokia yra švietimo organizacijos schema. Lietuvių S-ga laukia nuolatinių informacijų iš visų apygardų švietimo komisijų apie veikiančias mokyklas ir mokytojus. Mokytojai patys turi dėti, kad

mokyklos ir mokytojų darbas švietimo įstaigose būtų įregistruotas. Žinome, kad statistikos žinios sudaryti yra nuobodūs darbas ir ne labai buvo mėgiamas ir Lietuvoje. Bet be statistikos neįmanoma operuoti jokiais skaičiais ir paremti įvairių memorandumų švietimo reikalais. Be mokytojų registracijos neįmanoma sudaryti sąmatų ir plano mokytojų atlyginimui mokėti. Visas žinias apie mokyklas ir mokytojus surašys mokyklų vedėjai. Susižinojimo sąlygos gerėja, pradėjus paštams veikti.

Lietuvių S-gos skyriai ir apygardos turi atlikti Lietuvos savivaldybių, o centras švietimo vadovybės funkcijas. Nuo mūsų susiklausymo, artimo bendradarbiavimo priklausys visų švietimo reikalų planingas, sklandus ir greitas išsprendimas.

MOKYKIMĖS SPECIALYBIŲ IR AMATŲ.

Pasižiūrėjęs į mūsų gyvenimą, ypač stovyklose, labai krinta į akis didelės masės žmonių, kurie neturi jokio užsiėmimo. Toks bastymasis be darbo labai žaloja mūsų žmonių būdą, demoralizuoja. Šiandien gaunamą iš tam tikrų lebdarybės įstaigų maistą ir kitokią aprūpinimą. Taip ilgai tęstis negalės. Jeigu greit į Tėvynę ne grįšime ir teks patiens svetur duoną užsidirbti, tai susidursime su problema, kurio būdu teks pragyventi. Iš pranešimų, gaunamų iš mūsų atstovų kitose šalyse, patiriame, kad ne visos mūsų išsitytos protinio darbo profesijos bus įmanoma kitur pritaikinti. Net gydytojai turėtų dar daug vargo pakelti ir laiko sugaišti, kol išsitytų praktikos teises. Ką bekalbėti apie kitas profesijas. Kas belieka? Negi pajėgsime būti kūrėjais, angliakasiais arba grioviakasiais. Viena išėjis - mokytis specialybių ir amatų.

Mes žinome, kad specialiųjų dalykų ir amatų mokslas buvo labai populiarus anais gerais laikais Lietuvoje. Tai buvo klaidinga pažiūra. Tai jau įrodė mūsų verslininkai. Geriausia įsitikinome karo metu, kaip gražiai vertėsi batsiuviai, radijo ar laikrodžių taisytojai, elektrotechnikai, mūrininkai, krosnininkai, staliai, šaltkalviai ir kt. Pagalvokime, kaip turime išnaudoti savo laisvąjį laiką naudingam fiziniam darbui išmokti.

Iki šiol mūsų stovyklose buvo organizuojami įvairūs svetimųjų kalbų kursai, kai kur šoferių kursai, o kai kur mezgimo kursai. Pagal mūsų švietimo santvarką specialinių mokyklų bei kursų steigimas yra Lietuvių S-gos skyrių valdybų reikalas. Į šią skyrių valdybų ar komitetų pareigą primygtinai nurodoma. Svarstyklėme, kuriais būdais turime mokytis specialybių bei amatų greita svetimųjų kalbų.

Šiuo klausimu turėtų atsižėpti visi buv. mūsų amatų mokyklų mokytojai ir instruktoriai ir intis iniciatyvos.

Mokėdami amatų, būsime daug naudingesni ir į Tėvynę sugrįžę, nes amatininkų visuomet mums trūko, o juo labiau po šio baisaus griovimo, išvežimų ir trėnimų karo.

Mūsų stovyklose be jokių sunkumų būtų galima jau dabar mokytis buhalterijos, stenografijos, komercinio skaičiavimo, prekių pažinimo, korespondencijos, svetimųjų kalbų.

Pagal vietos sąlygas, turimus specialistus galime mokytis amatų:

- e l e k t r o t e c h n i k o s: a) stipriosios srovės, b) silpnosios srovės;
- a u t o m e c h a n i k o s: - šoferio;
- m e t a l o a p d i r b i m o: a) kalvio, b) šaltkalvio,

224

.. 5 ..

c) tekintojo, d) liejiko ir kt. specialybių;
 medžio apdirbimo: a) statybos, b) baldų, c) dažymo, lakavimo, d) žaislų ir kt.
 statybos: a) mūrininko, b) krosnininko, c) tankuotojo ir kt.
 susisiekiame priemonių gamybos - a) sausumos, b) vandens;
 vyrų drabužių siuvimo:
 moterų drabužių siuvimo: a) lengvų moteriškų ir vaikų drabužių, b) baltinių, c) senų drabužių taisymo bei persiuvimo, d) žaislų gamybos;
 mezgimo;
 keramikos: a) indų, b) dailės dalykų;
 dažymo: a) statybinio dažymo, b) iškajų, reklamų, c) pritaikomosios grafikos;
 batsiuvio amato;
 sodininkystės, daržininkystės, bitininkystės.
 Gali kai kur susidaryti sąlygos prasinokyti: gyvulininkystės,

pienininkystės, žemės ūkio mašininko, traktorininko ir t.t. Tai tik nežymi dalis amatų pažymėta.

Reikia susirasti mokytojų specialistų. Jei trūksta savųjų, ieškokime svetimųjų. Jei nėra dirbtuvės čia pat stovykloje, siukime į miesto dirbtuves.

Mūsų bendruomenės švietimo organų pareiga tuos reikalus tvarkyti, savo žmonėms padėti, kad mūsų žmonės tikrai tikslą pasiektų, nebūtų suvedžioti ar išnaudojami.

Dar žodį moterims. Mūsų moterys - menininkės, gražių juostų audėjos. Lietuvoje Žemės ūkio Rūmai organizuodavo kaimuose įvairius mezgimo, virimo, audimo kursus. Argi neturime specialistų, kurios galėtų ir čia mūsų stovyklose panašius kursus suorganizuoti mūsų moterims ir mergaitėms.

Moterys - nepakeičiamos gallestingosios seserys bei slaugytojos. Moterys - vaikų auklėtojos.

Sis karas parodė, kad moteris puikiai atlieka ir vyriškus darbus, bet mes pakankamai galime susirasti ir visai tinkamų moteriai darbų, kurie nepakentų jos ir šeimos sveikatai.

Mokanti tinkamą savo jėgoms ir priginčiai amatai bei specialybę moteris yra savarankiškesnė. Ar viena gyvenama ar šeima sukūrusi, ji savo šeimos gyvenimą sugebės tvarkyti pagal savo protingą nusistatymą bei reikalą.

Paž tiek vyrai, tiek moterys, jaunuoliai bei merginos, visi imkimės mokytis specialybių ir amatų.

Su amatu nežūsi net Brazilijoje.

O Lietuva laukia tik specialistų.

PARPPAUPINĖ APŽVALGA.

Praėjusi savaitė nepateikė jokių staigmenų. Rudeniškai apsiniaukęs Europos dangus dar vis nerodo tendencijos praleisti šviesių vilčių spindulių žmoniui per tūštai susikaupusius debes. Šią savaitę buvo būdingų pareiškimų, rodančių anglių diplomatinės veiklos pagyvėjimą. Atrodo, kad Didž. Britanijos naujoji darbiečių vyriausybė per praėjusią pusmetį tyrinėjo visų suinteresuotų vyriausybų ir tautų nuotaikas po laimėtų rinkimų Anglijoje.

- 6 -

Ji norėjo surėsti tikrą padėties vaizdą, prieš padarydama vieną ar kitą svaresnę diplomatinį žingsnį, kuris atkreipta pasaulio dėmesį. Tuo ir būtų galima paaiškinti Anglijos diplomatijos žygius, kurie sekė po amerikiečių draugų pareiškimų.

Vienu stambiausių naujosios Anglijos vyriausybės užsienio politikos laimėjimų reikia laikyti ir buvusią trijų konferenciją Vašingtone. Apie tai aiškiai kalba baigminis pasitarimų komunikatas. Anglijos visų pakraipų spauda, dar prieš išvykstant p. Atlee į Vašingtoną, šių pasitarimų reikšmą ir išvadas jau buvo aprašiusi savo puslapiuose. Atlee sugrįžus iš už Atlanto vandenyno, Anglijos diplomatai užsienioje pirmieji padarė svarbių pareiškimų. Jie rodo, kad Anglijos vyriausybė yra pasiryžusi dar labiau pagyvinti diplomatinę veiklą politiniame Europos gyvenime.

Anglijos ambasadorius prie Lenkijos tautinės vyriausybės gruodžio 4 d. jos pirmininkui pareiškė, kad jis yra įgaliotas pranešti savo vyriausybės pažiūrą, jog dabartinė Lenkijos vyriausybė nesuteikė kraštui nei žodžio, nei spaudos, nei susirinkimų laisvės. Jis priminė) kad visos šios laisvės buvo pažadėtos Lenkijos gyventojams per Jaltos ir Potsdamo konferencijas. Antru atveju Anglijos užsienio ministerija išsiuntinėjo notas Sov. Sąj. ir Prancūzijos vyriausyboms, siūlydama sumažinti ligi minimumo okupacinės kariuomenės kiekį Austrijoje. Šiuo metu visų keturių sąjungininkų kariuomenės kiekis Austrijoje siekia apie 1 mil. vyrų (Sovietų 600 tūkstančių, USA 300 tūkst., Britų 100 tūkst. ir Prancūzų 50 tūkst.). Suprantama, kad ši okupacinė kariuomenė nepaprastu svoriu slėgia tokį mažą kraštą, kaip Austriją. Anglija savo siūlymus motyvuoja tuo, kad praėjusieji rinkimai Austrijoje įrodė, jog kraštas yra pribrendęs demokracijai. Polimesnis svetimos kariuomenės buvimas Austrijoje būtų nenaikalingas krašto apsunkinimas. Paskutinės žinios sako, kad gruodžio 6 d. jau prasidėjo šiuo reikalu pasitarimai Vašingtone tarp suinteresuotų vyriausybių atstovų. Reikia pažymėti, kad Anglijos vyriausybė savo oficialiuose radijo komentaruose apie rinkimus iš bendrą padėti Austrijoje paskubinėmis dienomis prikalbėjo daug šiltų žodžių (gruodžio 3 d. vyriausybės komentaras apie padėtį buvo išimtinai paskirtas Austrijai). Šiuo tonu niekuomet nebuvo kalbama apie kitas vidurio ar pietryčių Europos valstybes.

Anglijos vidaus gyvenime reikėmingiausių įvykiu reikia laikyti įvykusius debatus Anglijos vidaus politikos klausimais. Debatai truko dvi dienas ir baigėsi gruodžio 6 d. Konservatorių partija, norėdama atstatyti savo autoritetą Anglijos visuomenės akyse, pareiškė vyriausybei nepasitikėjimą. Debatų metu konservatorių partijos vadas Churchilis kaltino darbiečių vyriausybą, kad ji, varydama savo partijos programą, per mažai žiūri kasdieninių reikalų. Vyriausybė savo neapgaltotą elgesiu stato sunkiems bandymams Didž. Britanijai jos vienybės reikala. Taip pat buvo primetama, kad nedemobilizuojama Anglijos kariuomenė. Šiuo metu dar tebėra aktyvioje tarnyboje apie 4 mil. karių. Anglijos karo pramonėje šiais metais gruodžio mėn. dar tebedirba 650 tūkstančių darbininkų daugiau nei kad jų dirbo 1939 m. Churchilio nuomone, jie vis dar tebegamina pasenusius ginklus. Vyriausybės vadu min. pirmin. atsakė, kad darbiečių vyriausybė tęs darbininkų tikslų įgyvendinimą, nors jie ir nepatinka konservatoriams. Jo nuomone, demobilizacija vykdoma tvarkingiau, nei kad tai buvo 1919 m. Taip pat ir fabrikai pakankamai pagamina būtino reikalingumo prekių. Balsuojant vyriausybės pasitikėjimo klausimą, 388 balsai už vyriausybę ir 197 prieš. Galima manyti, jog šie debatai turės teigiamos įtakos ir į visą Angliją, - tiek vidaus, tiek ir užsienio, - politinį gyvenimą. Vyriausybė bus gavusi naują impulsą dar labiau išplėsti pagyvejusią diplomatinę veiklą.

Prancūzijoje ketvirtosios respublikos konstitucinis parlamentas, kuris dabar posėdžiauja Paryžiuje, gruodžio 5 d. priėmė įstatymą, kuris sako, kad Prancūzijoje ateityje bus tik vieni rūmai. Ligi šio karo pradžios Prancūzija buvo valdoma parlamento ir senato, panašiai, kaip kad yra Anglijoje ir U.S.A.

Italijoje gruodžio 6 d. pasibaigė vyriausybės krizė. Krikščionių demokratų partijos vadas De-Gasperi sutiko sudaryti koalicinį kabinetą, kuri remis visos Italijos partijos. Paskutinėmis žiniomis ten ir vėl kilo naujų nesklendimų, liberalų vadams atsisakius remti naują vyriausybę.

Artimieji Rytai priarteja į visuotinio demesio centrą. Gruodžio 6 d. Turkijos min. pirmininkas Saradžioglo pareiškė, kad jo vyriausybė sutinka pradėti derybas su suinteresuotomis vyriausybėmis dėl Dardanelų problemos išsprendimo. Jis pareiškė, kad šiose derybose turėtų dalyvauti ir U.S.A. vyriausybė.

Padėtis Šiaurinėje Persijoje-Azerbeidžane ir toliau lieka neaiški. Sov. S-gos vyriausybė atmetė Persijos vyriausybės pakartotiną prašymą leisti iėiti vyriausybės kariuomenei į neramų sritį. U.S.A. pasiuntinybės Persijoje atstovai, grįžę iš inspekcinės kelionės po Azerbeidžaną, pareiškė, jog jų turimomis žiniomis, Azerbeidžane, prie Turkijos sienos, ruošiamas naujas sukilimas. Jeigu tai įvyktų, tai visiems būtų aiškūs Sov. S-gos siekimai toje srityje. Gruodžio 6 dieną padaryti Persijos min. pirmininko pareiškimai kalba, jog jis pasiryžęs suteikti tikrų žinių apie padėtį Azerbeidžane.

Sverbiausiuoju praėjusios savaitės politiniu ekonominiu įvykiu reikia laikyti gruodžio 6 dieną pasirašytą finansinį susitarimą tarp U.S.A. ir Didž. Britanijos. Anglijai pokario atstatymui reikalingi pinigai. Šios derybos tęsėsi tris mėnesius. Abi pusės pasirodė kaip kietos derybininkės. Neatidėliotini bendri reikalai privėdė prie laukto ir abi šalys patenkinancio sprendimo. Anglosaksai šį įvykį laiko nepaprastai svarbiu. Susitarimo tekstas gruodžio 6 d. vakare buvo vienu metu paskelbtas Vašingtone ir Londone. Šį susitarimą pasirašė D. Britanijos vyriausybės vardu lordas Halifaksas, o U.S.A. vyriausybės vardu - užs. reikalų ministeris Byrnes ir finansų min. Vincent.

Gruodžio 7 d. vakare Vašingtone ir Londone oficialiai paskelbta, kad š.m. gruodžio 15 d. Maskvoje susitinka trijų didž. valstybių užs. reik. ministrai: Byrnes, Bevin ir Molotovas. Šis susitikimas įvyksta pagal Krimo nutarimą, kad užs. reik. ministrai, bendriems reikalams aptarti, kas trys mėnesiai susirenka posėdžių.

Radijo komentatoriai sako, kad bus aptartos visos problemos, bet nebus padaryta jokių lemiamų sprendimų.

GIMNAZIJŲ DIREKTORIŲ SUVAŽIAVIMAS.

Gimnazijų direktorių suvažiavimas Hanau lietuvių stovykloje šaukiamas ne š.m. gruodžio 28 d., kaip anksčiau buvo pranešta, bet 1946 m. sausio 12 dieną 10 val.

PAIEŠKOJIMŲ REIKALU.

Lietuvių S-gai persikelus iš Wuerzburgo į Detmoldą i/ Lippe, paieškojimams skelbimai priimami ir toliau šiuo adresu: Lithuanian Association (21) Detmold i/ Lippe, Bahnhofstr. 6.

Paieškojimams skelbimai galima siųsti ir paštu, pridedant už kiekvieną paieškomąjį asmenį po RM.1,50.

K R O N I K A

HANAU. Lapkričio 17 d. Hanau stovykloje įvyko apygardų atstovų suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo 19 atstovų iš Hanau, Wiesbadeno, Kasselio, Muentter-Monos ir Bad Nauheimo. Suvažiavimą Hanau gimnazijos patalpose atidarė inž. Andriūnas, perskaitydamas Lietuvių S-gos Valdybos raštą, kuriuo Hanau skyriaus valdybai pavedama eiti apygardos Valdybos pareigas ir suorganizuoti apygardą, kurios ribos apimtų dabartinės Gross-Hessen'o valstybės sritį. Be to, buvo perskaitytas buv. Prezidento Dr. G r i n i a u s sveikinimo raštas suvažiavimui.

Suvažiavimas, aptaręs bėgamuosius reikalus, išsirinko apygardos valdybą, garbės teisną ir revizijos komisiją. Atstovai iš kai kurių didesnių stovyklų prašė apygardos valdybą dėti pastangų, kad jų kultūrinis gyvenimas būtų paremtas inteligentinėmis pajėgomis.

LUEBEKAS. Lapkričio 30 d. Luebeke įvyko Luebeko miesto ir stovyklų lietuvių susirinkimas. Į naują valdybą perrinktas senasis pirmininkas p. Faustas Kirša. Susirinkimas aptarė aktualiuosius lietuvių išeivių reikalus Luebeke.

OBER CASSELIS. Spalio 9 d. ten gyvenančių lietuvių pastėngomis įvyko Lietuvių S-gos skyriaus steigiamasis susirinkimas. Skyriaus pirmininku išrinktas p. Norvilas. Ši stovykla yra neskaitlinga, lietuvių skaičius čia siekia 52 asmenis.

MEERBECKAS. Lapkričio 11 d. čia įvyko visuotinis lietuvių susirinkimas. Susirinkimas turėjo tikslą csamą lietuvių bendruomenę įjungti į Lietuvių S-gos organizaciją. Susirinkimui, šiai minčiai pritarus, buvo išrinkta Lietuvių S-gos Meerbeko sk. valdyba, kurios pirm. išrinktas Alaidas Kaulėnas; jis eina ir švietimo reikalų vedėjo pareigas. Taip pat išrinkta skyriaus rev. komisija ir garbės teismas.

DETMOLDAS. Detmoldo apygardos švietimo skyrius praneša, kad anglų zonoje studentams iš Pabaltijo valstybių yra paskirta 478 vietos šiuose universitetuose: Hamburg, Hannover, Kiel, Muenster, Bonn, Braunschweig, Claustahl, Koeln ir Duesseldorf. Anglų karinės valdžios DP štabas pranešė, kad betarpiiai universitetams paduotieji prašymai negalioja.

HAFKRUGAS. Lapkričio 28 d. tragiškai žuvo nuo lenko peilio žinomas sportininkas, plaukikas ir tautinių šokių šokėjas Eduardas Narbutas. Lapkričio 30 d. buvo iškilmingai palaidotas Hafkrugo katalikų kapinėse. Laidotuvėse dalyvavo visa Hafkrugo lietuvių stovykla, Liubeko lietuvių komiteto atstovai ir artimesniųjų stovyklų lietuviai. Gedulingose varmalėse pirmą kartą buvo išpildyta Libero, sukomponuota jauno muziko Banaičio. Chorą dirigavo pats autorius. Prie velionio kapo buvo įvykdyta kalbų. Kapą puošė per 30 vainikų ir daug gyvų gėlių.

LIUBEKAS. Gruodžio 1 ir 2 d.d. Liubeko latvių stovyklos sportininkai buvo suruošę sporto šventę, kurioje dalyvavo ir lietuvių sportininkai. Stalo teniso Pabaltės tautų turnyre lietuviai iškovojo antrą vietą. Individualiame žaibo turnyre lietuviams teko dvi pirmos vietos, baigimėse varžybose kovojo tik lietuviai Brazlauskas ir Misiūnas. Iainėjo Brazlauskas.

DETMOLDAS. Gauta žinių, kad anglų zonoje yra atsiradę dar du stuthofiečiai - Mackevičius ir Rinašauskas.